USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě projednal ve veřejném zasedání konaném dne 24. dubna 2018 odvolání obžalovaného Milana B., narozeného xxx, a státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně proti rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 9. 1. 2018, č.j. 3 T 98/2017-203, a rozhodl

takto:

I.

Podle § 258 odstavec 1 písmeno f), odstavec 2 trestního řádu se z podnětu odvolání obžalovaného Milana B. napadený rozsudek **zrušuje** ve výroku o náhradě škody učiněném podle § 228 odstavec 1 trestního řádu a § 229 odstavec 2 trestního řádu a **nově se rozhoduje** tak, že se podle § 229 odstavec 1 trestního řádu poškozená Zdeňka B., narozená xxx, bytem xxx, odkazuje se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

II.

Podle § 256 trestního řádu se odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně **zamítá**.

Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 9. 1. 2018, č.j. 3 T 98/2017-203, byl obžalovaný Milan B. uznán vinným přečinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se dle skutkových zjištění soudu I. stupně dopustil tím, že

„v blíže nezjištěné době, nejméně v průběhu roku 2016 do 31.12.2016, v xxx, okres xx, ve svém bydlišti v rodinném domě čp. xxx na ul. xxx, opakovaně hlasitě křičel na svou tehdejší družku a matku společných dětí Zdeňku B., nar. xxx, se kterou tehdy vedl společnou domácnost, opakovaně ji bil tím způsobem, že od něj dostávala facky, psychicky jí ubližoval a ponižoval mimo jiné i tím, že si vodil domů dámskou návštěvu, s kterou se zamykal v pokoji, a sám ji přitom podezíral neoprávněně z nevěry, a pokud byla mimo jejich domácnost, neustále ji kontroloval, toto jeho jednání vůči poškozené se vyznačovalo vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a vyústilo ve fyzické napadení dne 31.12.2016, přičemž tímto napadením ji způsobil nejméně hematomy na zevní straně stehna a kolene vlevo, na krku a v oblasti přední axilární řase a na zevní straně levé paže velikosti od 1 cm do 5 cm na paži, a následkem těchto jednání vyvstaly u poškozené pocity psychické nepohody, byla zakřiknutá a bála se jej, v důsledku čehož učinila dne 03.01.2017 trestní oznámení na Obvodním oddělení PČR Kopřivnice pro psychické nátlaky, fyzické bití a vyhrožování ze strany obžalovaného, které v ní vzbuzují obavu o její zdraví a život, a pro svůj psychický stav vyhledala dne 04.01.2017 pomoc u Intervenčního centra Bílý kruh bezpečí“.

2. Za tuto trestnou činnost mu nalézací soud podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku uložil trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců, jehož výkon podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložil na zkušební dobu v trvání dvou let. Dále byl obžalovaný podle § 228 odst. 1 tr. ř. zavázán k povinnosti zaplatit na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestným činem za protiprávní zásah do jejích osobnostních práv poškozené Zdeňce B., narozené xxx, bytem xxx, částku 20 000 Kč. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byla poškozená Zdeňka B. odkázána se zbytkem svého nároku na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti rozsudku soudu I. stupně podali v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný Milan B. proti všem výrokům a státní zástupce v neprospěch obžalovaného proti výroku o vině i proti výroku o trestu.

4. Obžalovaný Milan B. odůvodnil odvolání prostřednictvím své obhájkyně (č.l. 213-215) a namítl, že z odůvodnění napadeného rozsudku není zřejmé, na základě jakých důkazů, resp. konkrétních zjištěných skutečností dospěl nalézací soud k přesvědčivému závěru o vině obžalovaného ze skutku, jak jej v rozsudku formuloval. Ztotožňuje se s názorem okresního soudu o nemožnosti přečtení výpovědi poškozené B. učiněné před zahájením trestního stíhání, když policejním orgánům nic nebránilo poškozenou vyslechnout v procesním postavení svědkyně po zahájení trestního stíhání a umožnit tak obhajobě pokládat jí otázky, avšak takto postupováno nebylo. Pokud poškozená v následujícím řízení opakovaně odmítla ve věci vypovídat, nelze tento stěžejní důkaz provést. Nalézací soud za tohoto stavu věci vycházel pouze z důkazů nepřímých, které však nesprávně hodnotil. Konkrétně obžalovaný namítá, že z hodnocení důkazů není absolutně zřejmé, na základě čeho soud I. stupně dospěl k závěru, že zranění poškozené, která měla být uvedena v lékařské zprávě (podlitiny na noze a ruce) a o kterých hovořila svědkyně Andrea B. (sestra poškozené), byla způsobena právě obžalovaným, když výpověďmi svědkyň Andrey B., S. i V. bylo prokázáno, že na silvestra 2016 došlo k významné fyzické potyčce mezi poškozenou a svědkyní V., přičemž okresní soud zde opominul vzít v úvahu možnost, že právě u tohoto incidentu mohlo dojít ke zranění poškozené. Naopak z žádného důkazu nevyplynulo, že by 31. 12. 2016 mělo dojít k fyzickému útoku obžalovaného vůči poškozené. Výpovědi svědkyň z blízkého okolí poškozené byly dle obžalovaného často spíše sdělením jejich pocitů, než reprodukováním skutečných událostí. Incident ze dne 31. 12. 2016 mezi poškozenou a svědkyní V. byl dle názoru obžalovaného jednoznačným impulsem pro odchod poškozené ze společné domácnosti a následně i pro podání trestního oznámení s cílem jej co nejvíce poškodit. Dále obžalovaný namítá, že z napadeného rozsudku absolutně nelze zjistit, na základě čeho dospěl soud I. stupně k závěru, že měl poškozené psychicky ubližovat a ponižovat ji mimo jiné tím, že si domů vodil dámskou návštěvu, se kterou se zamykal v pokoji. Co se týče tvrzeného kontrolování poškozené mimo domácnost, obžalovaný zdůrazňuje, že obecně je běžnou praxí, že matky odcházející mimo

domov sdělují osobám, kterým ponechávají své malé dítě na hlídání, přibližně dobu příchodu apod. Pokud tedy např. několikrát zjišťoval telefonicky stav na koupališti, kdy byly dvě matky na pět dětí, pak se pouze jako milující otec ujišťoval, že jsou všechny děti v pořádku. Stejně tak kameru ve vozidle má dnes již mnoho řidičů a rozhodně její instalaci nelze vnímat jako snahu kontrolovat poškozenou. Namítá tedy, že by poškozenou neustále kontroloval, jak mu je vytýkáno. Dále se domnívá, že taktéž samotná skutečnost, že někdo křičí, nebo má výraznější hlasový projev, ještě samo o sobě neznamená, že se musí jednat o domácí násilí. K tomu poznamenává, že soud I. stupně navíc vycházel z výpovědí osob, které zrovna v roce 2016 nebyly s poškozenou ve významném kontaktu. Tyto neurčité svědecké výpovědi nemohou dle jeho názoru vést k závěru o jeho vině, když zde zcela schází i potřebná intenzita jednání. Poškozená si významně začala stěžovat na jeho chování až v období, kdy opouštěla společnou domácnost, přičemž svědci popisují jen pár ojedinělých excesů, nikterak závažných. Nelze proto dospět k závěru, že jeho jednání vůči poškozené se vyznačovalo vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti. Jen ze skutečnosti, že jeho soužití s poškozenou bylo hlučnější ještě nelze dovozovat, že docházelo k domácímu násilí. V neposlední řadě obžalovaný poukazuje na to, že rozchod s poškozenou proběhl velmi bouřlivě, tato mu následně odmítala umožňovat styk s dětmi, byla z jeho nevěry velmi pobouřena, což měl soud vzít v úvahu při hodnocení důkazů, když právě tato zloba poškozené mohla být důvodem pro podání trestního oznámení. Navíc pokud by poškozená intenzivně trpěla soužitím s jeho osobou, asi by na svém facebookovém profilu v březnu 2016 neuváděla sdělení tohoto typu „Děkujeme tatínkovi (Milan B.) za překrásný den a pro maminku večerní relax, milujeme tě.“. Jelikož nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že by se obžalovaný dopustil vůči poškozené jakéhokoliv protiprávního jednání, které by svou intenzitou naplňovalo skutkovou podstatu trestného činu, navrhuje se, aby napadený rozsudek odvolací soud zrušil a obžalovaného zprostil obžaloby.

5. Státní zástupce v odvolání (č.l. 208-211) především zdůraznil, že na obžalovaného Milana B. byla podána obžaloba pro zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku pro jednání spáchané v období nejméně od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2016, jak bylo v obžalobě popsáno, kdy v přípravném řízení byl obžalovaný z žalovaného jednání usvědčován zejména přímým důkazem – svědeckou výpovědí poškozené Zdeňky B., dále lékařskou zprávou gynekologické ambulance Nemocnice Nový Jičín a nepřímo svědeckými výpověďmi svědkyň Andrey B. (sestry poškozené) a Lucie S. (kamarádky poškozené). K těmto svědeckým výpovědím u hlavního líčení pak přistoupily výpovědi svědkyň Mgr. Taťány G. (pracovnice odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Kopřivnice) a Jaroslavy G., bydlící v sousedství rodinného domu č.p. xxx na ulici xxx v xxx, v němž po určitou dobu bydleli i obžalovaný s poškozenou. Co se týče svědecké výpovědi poškozené Zdeňky B. státní zástupce namítá, že byly splněny zákonné podmínky pro to, aby okresní soud v rámci hlavního líčení podle § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. přečetl protokol o výslechu této svědkyně, učiněném v režimu ust. § 158a tr. ř. formou neodkladného úkonu za účasti soudce Okresního soudu v Novém Jičíně, a to za situace, kdy poškozená u hlavního líčení dne 10. 7. 2017 využila svého zákonného práva a k věci již nevypovídala, neboť s obžalovaným v té době obnovila soužití a jednání, kterého se měl vůči ní dopustit, mu odpustila, přičemž k záležitosti se nechtěla vracet. Dle názoru státního zástupce výslech jmenované ze dne 26. 1. 2017 (č.l. 47-50) měl povahu neodkladného úkonu, když neodkladnost spočívala v tom, že poškozená byla bývalou přítelkyní tehdy podezřelého Milana B., s nímž měla tři děti, které byly napadání přítomny. S ohledem na charakter prověřované a šetřené trestné činnosti i rodinné vazby hrozila v budoucnu možnost ovlivnění poškozené ze strany obžalovaného. Mimo jiné státní zástupce dále poukazuje, že i po zahájení trestního stíhání obžalovaného došlo k dalším incidentům, poškozená se opět stala obětí útoku z jeho

strany. Neodkladnost výslechu svědkyně Zdeňky B. byla obavou z možného jejího ovlivnění obžalovaným dostatečně odůvodněna, což následný vývoj vztahů mezi ní a obžalovaným, jakož i další jednání a chování obžalovaného vůči poškozené potvrdily. Nadto stání zástupce argumentuje i tím, že v obdobných případech domácího násilí se jeví jako nevhodné a nežádoucí, aby poškozené a oběti domácího násilí byly zatěžovány dalšími výslechy, když opakované oživování traumatických zážitků z jednání agresorů může vést, a to zejména v situacích, kdy toto pominulo, k dalšímu zatěžování poškozených po psychické stránce. Rovněž vzhledem k závažnosti a složitosti předmětné trestní věci byla očekávána delší doba trvání prověřování a následného vyšetřování, což neodkladnost úkonu spočívajícího ve výslechu poškozené Zdeňky B. rovněž odůvodňovalo. Stranou pozornosti by dle státního zástupce nemělo zůstat ani to, že lze předpokládat, že poškozená byla předmětem násilí v následné době, pravděpodobně i zastrašování, kdy z výpovědi svědkyň Andrey B. a Mgr. Taťány G. se podává, že k dalším incidentům došlo nejméně v období letních prázdnin 2017 a dále v měsíci září 2017. Z důkazů jednoznačně vyplývá, že poškozená má z obžalovaného obavy a je na místě se zabývat i otázkou, zda si k věci nepřeje podávat novou svědeckou výpověď z důvodu, že se již k celé záležitosti nechce vracet nebo z důvodu, že má z obžalovaného a jeho případného dalšího jednání v případě podání pravdivé svědecké výpovědi důvodné obavy. Z výše uvedených důvodů je toho názoru, že výpověď poškozené Zdeňky B. měla povahu a charakter neodkladného úkonu provedeného podle § 158a tr. ř., čímž byly splněny zákonné podmínky pro to, aby za situace, kdy tato odepřela ve věci u hlavního líčení vypovídat, byla její výpověď dřívější přečtena podle § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř., kdy v tomto směru navrhl doplnit dokazování. Na základě takto doplněného dokazování by pak odvolací soud mohl dospět k závěru, že obžalovaný se jednání popsaného v obžalobě dopouštěl po delší dobu a je tudíž na místě jej uznat vinným ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku, za což by mu měl být uložen již nepodmíněný trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby uvedené v § 199 odst. 2 tr. zákoníku. Navrhuje proto, aby Krajský soud v Ostravě z podnětu podaného odvolání zrušil podle § 258 odst. 1 písm. a), d), e) tr. ř. napadený rozsudek v celém rozsahu a aby podle § 259 odst. 4 tr. ř. uznal obžalovaného Milana B. vinným ze spáchání zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, odst. 2 písm. d) tr. zákoníku a uložil mu nepodmíněný trest odnětí svobody při spodní hranici zákonné trestní sazby se zařazením do věznice s ostrahou.

6. Krajský soud v Ostravě jako soud odvolací především konstatuje, že odvolání byla podána osobami oprávněnými podle § 246 odst. 1 písm. a), b) tr. ř. a v zákonné lhůtě naznačené v ust. § 248 odst. 1 tr. ř. Odvolání svým obsahem splňují i náležitosti dané ust. § 249 odst. 1 tr. ř. a odvolací soud neshledal ani jiných důvodů k jejich zamítnutí podle § 253 odst. 1 tr. ř. nebo odmítnutí podle § 253 odst. 3 tr. ř.

7. Z podnětu podaných odvolání krajský soud přezkoumal podle § 254 odst. 1, odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, a to z hlediska vytýkaných vad, jakož i správnost postupu řízení napadenému rozsudku předcházející a po projednání věci ve veřejném zasedání dospěl k následujícím závěrům.

8. V řízení, které rozsudku předcházelo, neshledal odvolací soud žádné podstatné procesní vady, které by měly za následek nedostatečné objasnění věci či porušení práva obhajoby. Nebylo tedy důvodu ke zrušení napadeného rozsudku podle § 258 odst. 1 písm. a) tr. ř. Namítá-li státní zástupce pochybení nalézacího soudu, pokud nepřečetl podle § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. k důkazu výpověď poškozené Zdeňky B. ze dne 26. 1. 2017 učiněné v režimu ust. § 158a tr. ř. za účasti soudce Okresního soudu v Novém Jičíně, když má za to, že výslech měl povahu neodkladného úkonu, tuto námitku odvolací soud neshledal důvodnou, neboť postup soudu I. stupně, jímž byl návrh státního zástupce na přečtení zmíněné svědecké výpovědi u hlavního

líčení zamítnut, je v souladu s platnou právní úpravou, čemuž dal výraz odvolací soud i tím, že rovněž v rámci veřejného zasedání tento návrh na doplnění dokazování, učiněný státním zástupcem opakovaně, zamítl.

9. Nad rámec argumentace soudem I. stupně ohledně důvodu zamítnutí výše zmíněného návrhu na doplnění dokazování uvedené na str. 17 napadeného rozsudku odvolací soud dodává, že podle § 160 odst. 1 tr. ř., nasvědčují-li prověřováním podle § 158 tr. ř. zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného.

10. Podle § 160 odst. 1, 2 a 4 tr. ř. lze dokazování v trestním řízení provádět toliko po zahájení trestního stíhání sdělením obvinění. Smyslem a účelem této zásady je zejména garantovat práva obviněného na obhajobu (§ 165 tr. ř.) již v přípravném řízení, a to za situace, kdy trestní řád umožňuje v hlavním líčení akceptovat důkazy provedené v řízení přípravném. Jinými slovy, akceptuje-li trestní řád pro rozhodnutí ve věci samé provádění důkazů mimo hlavní líčení, musí i v takovémto případě garantovat práva obviněného na obhajobu a zásadu kontradiktornosti řízení v míře srovnatelné s tou, v jaké tak činí právě v jeho rámci (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. III.ÚS 376/01, sp. zn. II.ÚS 297/04).

11. Ustanovení § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. představuje výjimku z této zásady, neboť umožňuje, aby byl v hlavním líčení místo výslechu svědka čten protokol o jeho výslechu, pokud byl výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením trestního řádu a šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a tr. ř. (výpověď v přítomnosti soudce), tedy ještě před zahájením trestního stíhání. Na jeho základě tak dochází k omezení práva obhajoby vůči takovémuto svědkovi, především možnosti zúčastnit se jeho výslechu a klást mu otázky, jež je součástí práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 odstavec 1, 3 písm. d) Úmluvy. Postup ve smyslu § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. lze připustit pouze za předpokladu, že se jedná o opatření striktně nezbytné a nesnáze způsobené obhajobě omezením jejich práv budou dostatečně kompenzovány postupem orgánů činných v trestním řízení.

12. V projednávané trestní věci k výslechu poškozené Zdeňky B. došlo ještě před zahájením trestního stíhání odvolatele, k čemuž došlo usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Územního obvodu Nový Jičín ze dne 27. 2. 2017, č.j. KRPT-2261-34/TČ-2017-070472, jež bylo Milanu B. doručeno dne 1. 3. 2017. Nedošlo-li tedy k jeho opakování podle § 164 odst. 4 tr. ř., mohl být protokol o tomto výslechu přečten v hlavním líčení pouze tehdy, pokud byl proveden jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a tr. ř. Je třeba zdůraznit, že právě znak neodkladnosti nebo neopakovatelnosti je tou skutečností, jež v takovém případě věcně odůvodňuje výjimku ze zásady kontradiktornosti řízení a s tím spojené omezení práva obhajoby.

13. Podle ust. § 160 odst. 4 tr. ř. je za neodkladný úkon považován takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. V dané věci byl dne 26. 1. 2017 proveden výslech svědkyně Zdeňky B., a to jako úkon neodkladný a neopakovatelný postupem ve smyslu ust. § 158a tr. ř., což orgány Policie ČR v protokolu o výslechu zdůvodnily zájmem o uchování hodnoty výpovědi zmíněné svědkyně a minimalizací její další traumatizace s tím, že provedení výslechu je významné i pro posouzení z hlediska právní kvalifikace skutku. Neopakovatelnost daného úkonu měla spočívat v tom, že poškozená byla přítelkyní tehdy podezřelého Milana B., a s ohledem na rodinné vazby s jmenovaným, kdy mají spolu tři děti a probíhalo jednání ohledně nezletilých dětí u Okresního soudu v Novém Jičíně, měla hrozit v budoucnu také možnost ovlivnění poškozené ze strany podezřelého.

14. Při činění shora uvedeného závěru o neodkladnosti úkonu bylo zcela pominuto, že poškozená učinila v předmětné trestní věci trestní oznámení na obžalovaného Milana B. dne 3. 1. 2017, kdy téhož dne podala vysvětlení podle § 158 odst. 6 tr. ř. (viz úřední záznam č.l. 5), v němž velmi podrobně popsala, jakým způsobem se měl obžalovaný k ní chovat, popsala formy závadového jednání vůči její osobě a taktéž vymezila období, v němž tak měl činit, což ve spojení s lékařskou zprávou gynekologické ambulance Nemocnice Nový Jičín ze dne 2. 1. 2017 skýtalo dostatečný podklad pro zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. Navíc totožnost osoby, která měla být obviněna, byla známa, tato byla pro orgány činné v trestním řízení dosažitelná a nebyl tedy důvod pro výslech poškozené formou neodkladného úkonu ve smyslu § 160 odst. 4 tr. ř. Z hlediska neopakovatelnosti daného úkonu nelze přehlédnout, že policejní orgán byl schopen v době před zahájením trestního stíhání poškozenou opakovaně kontaktovat a ať již formou podání vysvětlení či formou výslechu opakovaně získat její podrobnou výpověď ve vztahu k popisu protiprávního jednání obžalovaného a nadto státní zástupce považoval výpověď Zdeňky B. za opakovatelnou rovněž v hlavním líčení, když v obžalobě navrhl její výslech.

15. Omezení základních práv, k němuž dochází s cílem dosáhnout účelu trestního řízení, nesmí být natolik neproporcionální a intenzivní, aby eliminovalo ústavní záruky fair procesu. Aplikovatelnost ust. § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. je přísně vázána na podmínky zde stanovené, tedy i na podmínky uvedené v ust. § 158a tr. ř. a v ust. § 160 odst. 4 tr. ř. (srov. nález Ústavního soudu sp. zn. I.ÚS 375/06 ze dne 17. 12. 2007). Jelikož tyto podmínky nebyly beze zbytku naplněny, správně nalézací soud v daném případě neaplikoval ust. § 211 odst. 2 písm. b) tr. ř. a výpověď poškozené učiněnou před zahájením trestního stíhání obžalovaného Milana B. k důkazu nečetl.

16. Po přezkoumání napadeného rozsudku dospěl odvolací soud k závěru, že se v něm soud I. stupně správně, logicky a přesvědčivě vypořádal se všemi okolnostmi, významnými pro rozhodnutí. Dostatečně rozvedl, jaké důkazy provedl, jak je hodnotil, jak se vypořádal s obhajobou obžalovaného, k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl, a proč se odchýlil od podané obžaloby. Rozsudek netrpí podstatnými vadami a jeho odůvodnění svým obsahem odpovídá kritériím uvedeným v ust. § 125 tr. ř. Lze konstatovat, že nalézací soud provedl veškeré dostupné důkazy v rozsahu pro rozhodnutí nezbytném v souladu s ust. § 2 odst. 5 tr. ř. a zjistil tak skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

17. Provedené důkazy nalézací soud ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř. vyhodnotil při řádném uvážení všech okolností případu jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech. Dbal na to, aby byly stejně objasněny okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch obžalovaného. V tomto směru krajský soud pochybení nalézacího soudu, namítané obžalovaným, stran nesprávného vyhodnocení skutkového stavu, neshledal. Okresnímu soudu nelze vytknout, že by některý podstatný a stěžejní důkaz neprovedl nebo že by hodnocení důkazů bylo provedeno v rozporu se zákonem nebo pravidly formální logiky. Za této situace odvolací soud plně respektoval provedené hodnocení důkazů nalézacím soudem, jímž je podle § 263 odst. 7 věty poslední tr. ř. i vázán, když nebylo zjištěno, že by skutkové závěry soudu I. stupně byly v rozporu s obsahem provedených důkazů.

18. Předně nutno uvést, že obžalovaný trestnou činnost kategoricky popřel s odůvodněním, že poškozenou Zdeňku B. fyzicky nenapadal, měl pouze opodstatněné výhrady k výchovně jejich společných dětí, neponižoval ji však, nekontroloval jí mobilní telefon, nesledoval, kde jezdí osobním vozidlem, nevyhrožoval jí a nic jí nezakazoval. Jeho obhajobu potvrdila jeho matka Jana B. i bratr Karel B., kteří bydleli společně s nimi v jednom domě. Pokud jde o výpovědi dalších svědků, tyto jsou pouze důkazy nepřímými, kdy v inkriminované době nebyli v přímém kontaktu s poškozenou a nebyli přímými svědky reprodukovaných událostí.

19. Nad rámec argumentů uplatněných již nalézacím soudem považuje odvolací soud za potřebné uvést, že pokud soud I. stupně tvrzení obžalovaného neuvěřil, rozhodně nepochybil.

20. Při rozhodování o vině obžalovaného Milana B. zcela důvodně vycházel z procesně relevantních svědeckých výpovědí Lucie S., Andrey B., Mgr. Taťány G. a Jaroslavy G., které se vyjádřily ke způsobu chování obžalovaného k poškozené, jak jim je tato popsala, přičemž jejich výpovědi se vzájemně doplňují a vytvářejí dostatečný celkový obraz o způsobu, jakým se obžalovaný k poškozené v inkriminované době vymezené nalézacím soudem choval. Věrohodnost výpovědi jmenovaných svědkyň koresponduje i s dalšími provedenými důkazy, zejména lékařskou zprávou gynekologické ambulance Nemocnice Nový Jičín ze dne 2. 1. 2017, z níž jasně plyne, že poškozená tehdy uvedla, že se stala obětí domácího násilí, přítel ji zbil, jak přijela z revmatologie, mlátil ji všude, přičemž jako vedlejší nález byly na těle poškozené shledány četnější hematomy staršího data na zevní straně stehen, na koleni vlevo, na krku a v oblasti přední axilární řasy a na zevní straně levé paže velikosti od 1 do 5 cm. Navíc poškozená působila zjevně ustrašeně a plačtivě, obdobně jak tomu bylo při prvním kontaktu se svědkyní Mgr. Taťánou G., pracovnicí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Kopřivnice začátkem ledna 2017 a se svědkyní Andreou B. jednak při telefonickém kontaktu dne 31. 12. 2016 a následně osobním kontaktu 1. 1. 2017. Že obžalovaný poškozenou opakovaně fyzicky i verbálně napadal a činil jí psychické příkoří lze dovozovat i z rozsudku Okresního soudu v Novém Jičíně č.j. 91 Nc 2/2017-180 ze dne 23. 8. 2017, jímž byl stanoven dohled nad nezletilými L. B., K. B. a P. B.

21. K odvolací námitce obžalovaného, že nebylo prokázáno, že by zranění poškozené, uvedené v lékařské zprávě gynekologické ambulance Nemocnice Nový Jičín ze dne 2. 1. 2017, této způsobil on, když na silvestra 2016 došlo k významné fyzické potyčce mezi poškozenou a jeho tehdejší novou známostí Ditou V., nutno poukázat, že při ošetření poškozená jasně uvedla, že jí zbil přítel, i za jakých okolností se tak stalo, přičemž z provedených důkazů je zřejmé, že k fyzickému napadení mělo dojít opakovaně v době vánoční roku 2016, přičemž o napadení obžalovaným dne 31. 12. 2016 se poškozená v podstatě ihned svěřila i své sestře, kdy žádala, aby jí i s dětmi vzala k sobě do bytu, tudíž není důvod sdělení poškozené o původci utrpěných zranění nevěřit.

22. Taktéž je zcela neopodstatněná námitka obžalovaného, že svědkyně z blízkého okolí poškozené vypovídaly často o svých pocitech, než aby reprodukovaly vlastní události. Z výpovědi svědkyň Andrey B., Lucie S. i Mgr. Taťány G. jasně plyne, že popisují to, co jim poškozená skutečně sdělila, jak se při kontaktu s nimi chovala, jak na ně působila a jak vnímaly její chování i z hlediska věrohodnosti jejich sdělení.

23. Nelze souhlasit ani s námitkou obžalovaného, že svědkyně popisují pouze několik ojedinělých excesů z jeho pohledu nikterak výrazných, přičemž zvýšení hlasu, pronesení slov o hlouposti poškozené apod. není projevem hrubosti a nelze dospět k závěru, že jeho chování vůči poškozené se vyznačovalo vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti. Toto tvrzení totiž nemá oporu v provedených důkazech, z nichž je zřejmé, že poškozená se před podáním trestního oznámení svědkyním svěřila, že ji obžalovaný bije, že jí vícekrát fyzicky napadl (svědkyně Strakošová hovoří cca o šesti až sedmi případech), že tak činil i před dětmi, jednalo se o facky, údery pěstí, vyhrožoval jí, že jí vezme děti, nevěděla, jak se má zachovat, měla obavu, že zůstane s dětmi sama a nezvládne to finančně. Rozhodně tudíž nelze hovořit o několika ojedinělých excesech, nýbrž lze důvodně dovozovat, že se jednalo v případě obžalovaného o kontinuální jednání po blíže neupřesněnou dobu roku 2016 do 31. 12. 2016, kdy došlo k poslednímu konfliktu.

24. Pokud obžalovaný dále namítá, že v případě, že by poškozená soužitím s ním intenzivně trpěla, pak by těžko na svém facebookovém profilu v březnu 2016, uváděla skutečnosti, jak doložil

k podanému odvolání, které již byly zmíněny shora, pak odvolací soud poukazuje opět na svědecké výpovědi, konkrétně výpověď svědkyně S., z nichž je patrno, že obžalovaný kontroloval i facebookový profil poškozené a z tohoto psal jejím jménem, tudíž předložená facebooková komunikace je zcela právně irelevantní.

25. Pochybení nalézacího soudu odvolací soud nezaznamenal ani při užití právní kvalifikace. Krajský soud se ztotožnil s těmi závěry soudu I. stupně, v rámci nichž jednání obžalovaného Milana B. popsané ve výroku o vině posoudil jako zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku, když týral osobu blízkou žijící s ním ve společném obydlí.

26. Odvolací soud dodává, že ve smyslu ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu ČR, vyjádřené např. jeho rozhodnutími publikovanými pod č. R20/1984-I.Sb.Rozh.tr. nebo R11/1984 téže Sb. se považuje za týrání jakékoliv zlé nakládání s osobou blízkou nebo jinou osobou žijící s pachatelem ve společně obývaném bytě nebo domě, vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které tato osoba pociťuje jako těžké příkoří. Trvalost pachatelova jednání je pak nutno posuzovat v závislosti na intenzitě zlého nakládání. Nevyžaduje se, aby šlo o jednání soustavné, nebo delší dobu trvající, kdy může jít o zlé nakládání způsobením fyzických útrap, ale i o zlé nakládání v oblasti psychické. Vždy však musí jít o jednání, které týraná osoba pro jeho hrubost, bezohlednost nebo bolestivost pociťuje jako těžké příkoří. Platí přitom zásada, že čím méně intenzivní bude týrání, tím delší dobu bude muset takové zlé nakládání trvat a naopak (srovnej též roz. Nejvyššího soudu ČR publikované pod č. R58/2008 Sb. Rzh.tr.).

27. Z provedených důkazů vyplývá, že chování obžalovaného bylo pro poškozenou dehonestující, urážlivé, vyznačovalo se i fyzickým strádáním a obavami o zdraví, k čemuž docházelo zejména tehdy, když obžalovaný na poškozenou křičel nadávky, fyzicky ji napadal, vyhrožoval odebráním dětí apod. Prokázané formy chování obžalované svědčí o tom, že poškozená prožívala trýznivé chvíle, nemohla se chovat podle své vůle a strádala nejen fyzicky, ale i psychicky. Ze všech těchto okolností je patrné, že obžalovaný se vůči poškozené dopouštěl zlého nakládání a jeho jednání se vyznačovalo vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti. Soud I. stupně proto dospěl ke správnému právnímu závěru, že obžalovaný svým jednáním naplnil všechny znaky skutkové podstaty přečinu týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku, přičemž jednal v úmyslu přímém, předvídaném v ust. § 15 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku.

28. Krajský soud přezkoumal i výrok o trestu v napadeném rozsudku a zjistil, že okresní soud věnoval dostatečnou pozornost hodnocení osoby obžalovaného, jeho dosavadnímu způsobu života, trestní minulosti, závažnosti spáchané trestné činnosti i jeho možnostem nápravy. Vycházel z kritérií vymezených pro stanovení druhu a výměry trestu podle § 39 tr. zákoníku v návaznosti na přiměřenost trestu podle § 38 tr. zákoníku, přičemž hodnotil i možné polehčující a přitěžující okolnosti ve smyslu § 41 a § 42 tr. zákoníku. U obžalovaného správně neshledal žádné polehčující okolnosti, ani přitěžující okolnosti, když v případě dřívějších odsouzení tato byla zahlazena nebo v případě obecně prospěšných prací tyto byly vykonány, tudíž se na obžalovaného hledí, jakoby odsouzen nebyl. Přesto dřívější trestní nekázeň i sklony obžalovaného k násilnému jednání správně soud I. stupně vzal v potaz při úvahách o výměře trestu. V rámci stávajícího řízení byl obžalovanému ukládán trest podle § 199 odst. 1 tr. zákoníku, kde byl ohrožen trestní sazbou šest měsíců až čtyři roky odnětí svobody. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem a zjištěním trest odnětí svobody uložený obžalovanému v trvání deseti měsíců, tedy výrazně v dolní polovině zákonné trestní sazby blíže její dolní hranici, jenž byl podle § 81 odst. 1, § 82 odst. 1 tr. zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let, což je taktéž ještě v dolní polovině zákonného rozpětí,

nelze hodnotit jako nepřiměřeně přísný, ale taktéž ani jako nepřiměřeně mírný, aby byla nezbytná intervence odvolacího soudu. Lze konstatovat, že takto vyměřený trest lze akceptovat jako odpovídající stupni společenské škodlivosti jednání obžalovaného, proto nebylo z podnětu jeho odvolání ani odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Novém Jičíně přistupováno k jeho změně.

29. Pochybení však bylo shledáno ve výroku o náhradě škody, pokud byl obžalovaný Milan B. podle § 228 odst. 1 tr. ř. zavázán k povinnosti zaplatit na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestným činem za protiprávní zásah do osobnostních práv poškozené Zdeňky B., této zaplatit částku 20 000 Kč a podle § 229 odst. 2 tr. ř. poškozenou Zdeňku B. se zbytkem nároku na náhradu škody odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Z obsahu trestního spisu odvolací soud zjistil, že poškozená se před zahájením dokazování u hlavního líčení připojila k trestnímu řízení prostřednictvím svého zmocněnce podáním ze dne 10. 3. 2017 s částkou 200 000 Kč, jako náhradu nemajetkové újmy, která jí měla být jednáním obžalovaného způsobena. Výše uplatněné částky odůvodnila mírou zásahu do jejích osobnostních práv, zejména do práva na ochranu zdraví, cti a důstojnosti, jakož i dobou, po kterou k těmto zásahům docházelo a způsobu, jakým k nim mělo docházet. Z provedených důkazů plyne, že pokud jde o právo na ochranu zdraví, toto nebylo narušeno natolik intenzivním způsobem, aby utrpěná újma na zdraví vyžadovala u poškozené pracovní neschopnost či další léčebné úkony, když se jednalo o fyzické útoky zřejmě menší intenzity, jež přivodily poškozené toliko hematomy. Poškozenou uplatněná škoda spojená s imateriální újmou podle § 2958 občanského zákoníku nebyla v podstatě ničím doložena co do výše, např. znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví odškodňování nemajetkových újem na zdraví. Zejména však uplatněný nárok je v rozporu s vyjádřením poškozené a jejím postojem u hlavního líčení, kdy nejen že odmítla k věci vypovídat jako svědkyně, kdy v tomto směru využila svého zákonného práva plynoucího jí z ust. § 100 odst. 1 tr. ř., ale především prohlásila, že obžalovaného stále miluje, má tedy k němu citovou vazbu, je otcem jejich dětí a proto požádala soud, aby dostal co nejmírnější trest. Tyto konkrétní skutečnosti nenasvědčují tomu, že by u poškozené došlo k takovému zásahu do jejích osobnostních práv, které by byly natolik intenzivní, aby opodstatňovaly její návrh na náhradu nemajetkové újmy v penězích, proto odvolací soud z podnětu odvolání obžalovaného podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek ve výroku o náhradě škody učiněném podle § 228 odst. 1 tr. ř. a § 229 odst. 2 tr. ř. a nově rozhodl tak, že podle § 229 odst. 1 tr. ř. poškozenou Zdeňku B., narozenou xxx, bytem xxx odkázal s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních, když výsledky provedeného dokazování neskýtaly dostatečný podklad pro vyslovení povinnosti k náhradě nemajetkové újmy v penězích.

30. Z důvodů uvedených výše bylo rozhodnuto způsobem zřejmým z výroku usnesení krajského soudu.

Poučení:

I. Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

II. Proti tomuto rozhodnutí je přípustné dovolání, které lze podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně.

Dovolání mohou podat:

a) nejvyšší státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného,

b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

Shodu s prvopisem potvrzuje Jiřina Závodná.
Vypravila: Lenka Vrbíková

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Příslušný k rozhodnutí o podaném dovolání je Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b/1 a)-l) nebo § 265b/2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Ostrava 24. dubna 2018

JUDr. Renata Gilová, v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Jiřina Závodná.
Vypravila: Lenka Vrbíková